

PROSPECTUS

EQA Erkende Opleiding tot NOBCO Registercoach

POST HBO LEERGANG EXCELLENT COACHEN

CC•Excellence
Opleiding & Training

EMCC European
Quality Award **EQA**
PRACTITIONER

© 2016, CC Excellence Opleiding & Training
Versie 201611
Postbus 660
9200 AR Drachten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van CC Excellence. Aan deze prospectus kunnen geen rechten worden ontleend.

Inhoudsopgave

Excellence Opleiding en Training	5
<i>Medewerkers</i>	6
Onze coachbenadering	6
Inleiding Post Hbo Leergang Excellent Coachen	6
Inhoud van de Leergang	8
Doelgroep en niveau	9
Vrijstellingen	10
Intake- en informatiegesprek	11
Algemene Doeleinden	11
<i>Houding Bewustwording en persoonlijke ontwikkeling</i>	12
<i>Kennis Coachen en het coachproces</i>	12
<i>Ervaring Coachvaardigheden ontwikkelen</i>	13
Examen en diploma	14
Kosten van de Leergang	15
<i>EQA Erkende Practitioner Opleiding</i>	15
Data Leergang	16
<i>Lestijden Leergang</i>	16
Module 1 TransforMissioneel Coachen	17
Module 2 Basisvaardigheden van het Coachen	19
Module 3 Coachen als Professie	21
Module 4 Verdiepingsvaardigheden van het Coachen	23
Module 5 Coachen op Identiteit en Missie	25
Module 6 Coachen op Cultuur en Relaties	27
Module 7 Inleiding Teamcoaching	29
Module 8 Uitbreiding Gereedschapskist	31
Module 9 De Zakelijke kant van het Coachen	33
Wat onderscheidt ons van andere coachopleidingen?	34
Algemene Voorwaarden	35

Excellence Opleiding en Training

Synoniemen van Excellence zijn *buitengewoon, meesterlijk, bijzonder, uitmuntend, subliem...* Het verwijst naar iets dat uitsteekt boven het gemiddelde en dat opvalt door haar bijzondere kwaliteiten. Wij geloven in 'excellence' en willen met het beste dat we in ons hebben, op een maximale wijze investeren in het potentieel van anderen.

CC Excellence is een onderneming die christelijke normen en waarden integreert in haar aanpak. Alle medewerkers van CC Excellence zijn enthousiast betrokken bij de plaatselijke gemeente en kunnen zich van harte vinden in onze uitgangspunten en werkwijze.

CC Excellence staat voor betrokkenheid, kwaliteit en dienstbaarheid. Kenmerkend is de persoonlijke, professionele en praktijkgerichte benadering. In het vervullen van haar missie werkt CC Excellence nauw samen met gespecialiseerde partners.

Excellence Opleiding & Training geeft trainingen, cursussen en opleidingen (zowel InCompany als via Open Inschrijving) op het gebied van coaching en leiderschapsontwikkeling.

Excellence Coaching & Consultancy is de tak van CC Excellence die organisaties, bedrijven en kerken ondersteunt via advisering en diverse vormen van coaching.

Contactgegevens

Postadres
CC Excellence
Postbus 669
9200 AR Drachten

Tel. : 0512 - 78 58 72
Mail : info@cc-excellence.nl

Bezoekadres Noord Nederland
Morra 2-34
9204 KH Drachten

www.excellence-opleiding.nl
www.excellence-coaching.nl

Bezoekadres Midden Nederland
Polanerbaan 13H
3447 GN Woerden

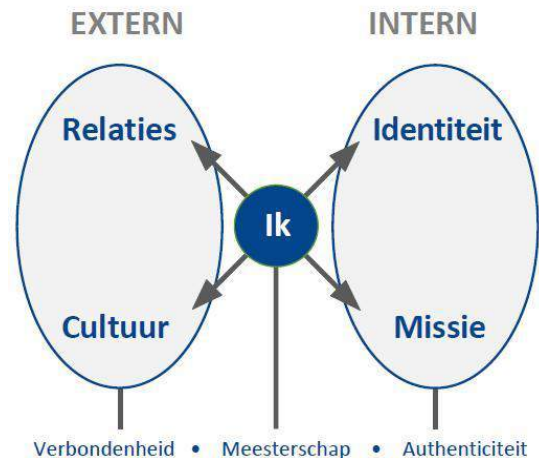
Medewerkers

Bart Broekman (MT en kerndocent)
Henry Koopman (MT en kerndocent)
Coby van der Zee (supervisor)

Gerbrand Kloppenburg (kerndocent en supervisor)
John Sas (docent en supervisor)
Jaap Boersema (docent)
Jacky van de Goor (docent)

Onze coachbenadering

Onze coachbenadering gaat uit van het TransforMissioneel Coachen. Deze benadering begint niet met het stellen van doelen of het bereiken van prestaties, maar met de vraag: wie ben ik, wat maakt mij uniek, wat zijn mijn kwaliteiten? Wat zegt mijn **identiteit** over de wijze waarop ik inhoud geef aan mijn werk?

Daarna komt de vraag: wat motiveert mij? Wat is mijn **missie**. Wat vind ik belangrijk en waar geef ik echt om? Hoe kan ik een betekenisvolle bijdrage leveren in deze situatie? Als mijn identiteit en missie helder zijn, ben ik in staat om **authentiek** te werken aan mijn eigen functioneren en het vormgeven van mijn taak of (levens)doel.

TransforMissioneel Coachen zoekt in dit proces aansluiting bij de omgevingscultuur waar de coachee zich in bevindt. De effectiviteit van mijn missie zal namelijk voor een groot deel afhangen van de wijze waarop ik in staat ben mij te verbinden met en onderdeel te worden van die **cultuur**, zonder mijn identiteit en eigenheid te verliezen.

Een belangrijke sleutel om dit te bereiken is het vormgeven en in stand houden van goede **relaties**. In wat voor situaties ik ook verkeert, de kwaliteit van mijn relaties in die situatie, zijn bepalend voor mijn succes en het succes van de ander. Pas als ik vanuit mijn eigen stevigheid mij kan verhouden tot mijn omgeving, de cultuur en de relaties, ben ik in staat om mij effectief te **verbinden** met de ander.

TransforMissioneel Coachen is er dus op gericht om vanuit het authentiek handelen de verbinding te zoeken met de ander en de organisatie. Door als leidinggevende op deze wijze inhoud en vorm te geven aan creëer je de noodzakelijke randvoorwaarden geschapen voor **meesterschap** binnen de organisatie. Dit komt tot uiting in: groei in deskundigheid, bevordering van kwaliteit en professioneel handelen.

TransforMissioneel Coachen leidt tot baanbrekend denken en handelen en een maximale uitwerking van het doel waartoe je hier op aarde bent.

Post HBO Leergang Excellent Coachen

De EQA Post-HBO Leergang Excellent Coachen is ontwikkeld voor hen die vanuit een christelijk kader opgeleid willen worden tot een gecertificeerd NOBCO-registercoach. De opleiding is er op gericht dat de deelnemer zijn beroep kan uitoefenen in een reguliere setting en/of binnen een kerkelijke context.

Naast ruime aandacht voor kennis en vaardigheden van het vak coachen wordt er ook veel zorg besteed aan de beroepshouding en de geestelijke vorming van de deelnemer in relatie tot de coachprofessie.

Het opleidingstraject bestaat uit het volgen van een serie van negen onderwijsmodulen verspreid over 32 dagdelen. De titels van de modulen zijn:

- Module 1 | TransforMitioneel Coachen
- Module 2 | Basisvaardigheden van het Coachen
- Module 3 | Coachen als Professie
- Module 4 | Verdiepingsvaardigheden van het Coachen
- Module 5 | Coachen op Identiteit en Missie
- Module 6 | Coachen op Cultuur en Relaties (diversiteit)
- Module 7 | Teamcoaching
- Module 8 | Uitbreiding Gereedschapskist
- Module 9 | De Zakelijke Kant van Coachen

Tijdens de leergang wordt van de student verwacht dat hij eigen *coachtrajecten* uitvoert, die bij elkaar minimaal 50 praktijken opleveren. Van deze coachtrajecten worden reflectieverslagen gemaakt.

Een integraal onderdeel van de Leergang wordt gevormd door het maken van een *portfolio*. Het portfolio bevat bewijsmateriaal over wat de student tijdens de Leergang heeft geleerd en welke coachcompetenties hij heeft ontwikkeld. Het portfolio bestaat o.a. uit reflectieverslagen van de coachtrajecten, een persoonlijk ontwikkelplan en procesverslag, de supervisieverslagen en een referaat over een specifiek coachthema.

De studenten ondersteunen elkaar in dit proces door deel te nemen aan een zogenaamde portfoliogroep.

Een ander integraal onderdeel van de Leergang wordt gevormd door *opleidingssupervisie*. Als onderdeel van de supervisie schrijft de deelnemer een persoonlijk leerverslag die wordt beoordeeld door de opleidingssupervisor. De deelnemer ontvangt samen met twee of drie andere deelnemers, tien supervisiegesprekken gebaseerd op zijn persoonlijke leerthema's in relatie tot zijn beroepsontwikkeling.

Inhoud van de Leergang

De EQA Post-HBO Leergang Excellent Coachen bestaat uit negen onderwijsmodulen. Deze modulen zijn hieronder beschreven.

Module 1 | TransforMissioneel Coachen

- Visies op coachen en coachmodellen
- Kennismaking met het TransforMissioneel Coachen
- Leerprocessen, leerstijlen, leerniveaus en leerloops
- Het ontwikkelen van leerdoelen

Voor meer informatie ga naar pagina 17

Module 2 | Basisvaardigheden van het coachen

- Gespreksvaardigheden in het coachen
- Basisinstrumenten van het coachen
- De verschillende fasen van het coachgesprek
- Coachen en intervisie

Voor meer informatie ga naar pagina 19

Module 3 | Coachen als professie (Meesterschap)

- Coachcompetentietest
- Autobiografische presentatie en levensthema's
- Portfoliagroep en persoonlijke ontwikkeldoelen
- Ethische gedragscode en klachtenregeling

Voor meer informatie ga naar pagina 21

Module 4 | Verdiepingsvaardigheden van het coachen

- GROW-ontwikkelplan
- Verdieping gespreksvaardigheden in het coachen
- Verdieping basisinstrumenten van het coachen
- Verdieping intervisievaardigheden

Voor meer informatie ga naar pagina 23

Module 5 | Coachen op Identiteit en Missie (Authenticiteit)

- De betekenis en functie van Identiteit en Missie in het TransforMissioneel Coachen
- Ontdekken van levensthema's en persoonlijke drijfveren
- Concreet maken van levensdoelen
- Coachinstrumenten op het niveau van Identiteit en Missie

Voor meer informatie ga naar pagina 25

Module 6 | Coachen op Cultuur en Relaties (Verbondenheid)

- Diversiteitsdenken, herkennen en ervaren van soorten diversiteit en reacties daarop
- Omgaan met polarisatie, gedragscode en conflicthantering
- Leiderschapswaarden en werken met omgangsrichtlijnen en gedragscode
- Model interculturele communicatie, ontwikkelen van coach- en dialoogvaardigheden

Voor meer informatie ga naar pagina 27

Module 7 | Inleiding Teamcoaching

- Kenmerken van een succesvol team, de succesfactoren van teamcoaching, fasen in de teamontwikkeling, de rol en taak van de teamcoach
- De meest voorkomende teamprocessen, teamcommunicatie- en interactiepatronen
- Het leren hanteren van de Belbin Teamrol Test en werken met feedback in teams
- Ontwikkelen teamcoachvaardigheden en teamcoachinstrumenten en -werkvormen

Voor meer informatie ga naar pagina 29

Module 8 | Uitbreiding Gereedschapskist

- Verkennen van het belangrijkste instrument: de persoon van de coach
- Oefenen van coachinstrumenten die passen bij het TransforMissioneel Coachen
- Methodieken en creatieve werkvormen die passen bij het TransforMissioneel Coachen
- Oefeningen en huiswerkopdrachten voor de coachee

Voor meer informatie ga naar pagina 31

Module 9 | De Zakelijke kant van Coachen

- De coach als ondernemer
- Jezelf verkopen
- Appreciative Inquiry

Voor meer informatie ga naar pagina 33

Doelgroep en niveau

De EQA Post-HBO Leergang Excellent Coachen is bedoeld voor hen die het coachvak als professie wil uitoefenen en werkzaam willen zijn als (zelfstandig) coach of coachend leider binnen de context van een organisatie.

De Leergang is een deeltijd opleiding op post-Hbo niveau. Van de deelnemer wordt daarom een aantoonbaar Hbo denk- en werkniveau verwacht (middels een erkend bachelor diploma) of anderszins een diploma op minimaal gelijkwaardig onderwijsniveau, evenals enkel jaren werkervaring. De werkervaring is belangrijk voor de interactie en reflectie tijdens de opleiding.

Als een deelnemer geen erkend Hbo onderwijsdiploma kan overleggen, maakt een assessment en capaciteitenonderzoek deel uit van de toelating (hier zijn extra kosten aan verbonden).

De deelnemer moet rekening houden met 494 studiebelastinguren. In de berekening is als uitgangspunt genomen dat een student per onderwijsdag ongeveer 9 uur nodig heeft aan voorbereiding. Deze voorbereiding bestaat uit het lezen van studiemateriaal en het verwerken daarvan middels reflectie- en praktijk opdrachten.

De duur van de studie is van de eerste opleidingsdag tot de afronding van de opleiding ongeveer 76 weken (anderhalf jaar). Vanwege deze studiebelasting adviseren wij om in tijden van zeer drukke werkzaamheden of andere studieverplichtingen niet aan de Leergang deel te nemen.

Schema Studiebelastinguren (SBU)

Onderdeel	Contacturen	Aantal uren theorie, zelfstudie en opdrachten
Module 1	14	16
Module 2	14	16
Leerverslag Module 1-2	0	12
Module 3	14	18
Module 4	14	18
Module 5	14	18
Module 6	14	18
Module 7	14	18
Module 8	14	18
Module 9	8	5
Autobiografisch verslag	0	8
Supervisie	20	25 (reflectie- en evaluatieverslagen)
Eigen coachtrajecten	0	70 (50 cliëntcontacturen + 20 uur reflectieverslagen)
Schrijven referaat	0	28
Persoonlijk verslag	0	24
Portfoliogroep	12	0
Overige - organisatie, evaluatie, enz.	0	30
Subtotaal	152	342
TOTAAL	494 SBU	

Vrijstellingen

De EQA Post-HBO Leergang Excellent Coachen kent geen vrijstellingen. De reden hiervan is dat de inhoud van de verschillende opleidingsonderdelen een geheel eigen karakter en invulling hebben, gebaseerd op het model van het TransforMissioneel Coachen. Daarnaast hecht de opleiding er een groot belang aan dat het individueel leerproces op alle onderdelen is te volgen via de leerverslagen van de deelnemer en de daaraan verbonden supervisie.

Alleen op deze wijze kan de opleiding volledige verantwoordelijkheid dragen voor het aanbieden van de noodzakelijke leer- en vormingskaders van de deelnemers.

Intake- en informatiegesprek

Een noodzakelijke stap in het proces van toelating tot de EQA Post Hbo Leergang Excellent Coachen is een intake met een vertegenwoordiger van het opleidingsprogramma. Dit gesprek vindt plaats nadat de kandidaat zich heeft ingeschreven en voordat de Leergang van start gaat.

In deze intake wordt onderzocht of de deelnemer voldoende aansluiting vindt bij de Leergang. Gespreksonderwerpen zijn onder andere: motivatie, geestelijke achtergrond, vooropleiding en leerniveau, werkervaring en functie, inzicht in sterke en zwakke eigenschappen en de bereidheid om hier aan te werken.

Doel van het intake- en informatiegesprek is om, toegespitst op de persoon, de wederzijdse afstemming tussen kandidaat en opleiding te bespreken. Als het intakegesprek naar tevredenheid van beide partijen is verlopen, wordt de kandidaat formeel toegelaten tot de Leergang (tenzij de kandidaat zelf aangeeft zijn inschrijving alsnog ongedaan te maken).

Aan het intake- en informatiegesprek zijn geen kosten verbonden, tenzij de kandidaat besluit om de inschrijving ongedaan te maken. In dit geval wordt er € 50,= in rekening van de persoon gebracht.

N.B. Als de deelnemer niet beschikt over een erkende bachelor diploma (HBO/ WO) of anderszins een diploma op minimaal gelijkwaardig onderwijsniveau, zal er een apart toelatingsonderzoek plaats vinden. Een intake zal plaats vinden nadat dit onderzoek heeft plaatsgevonden.

Algemene Doeleinden

De EQA Post Hbo Leergang Excellent Coachen Leergang is ontwikkeld voor hen die coachgericht willen werken binnen de context van een organisatie (bedrijf, gemeente, enz.) en voor hen die zich als zelfstandig coach willen vestigen.

De EQA Leergang Excellent Coachen wil mensen opleiden tot Professioneel Coach, dat is iemand die is gekwalificeerd om het vak coachen als professie uit te oefenen.

Excellence Opleiding & Training wil coaches met een kwaliteitslabel opleiden. De EQA Professionele Leergang Excellent Coachen gaat daarom uit van de kwaliteitscriteria zoals die is vastgesteld door de Nederlandse Orde van Beroepscoaches (NOBCO-EMCC).

Excellence Opleiding & Training hecht grote waarde aan ontwikkeling op de volgende drie gebieden: houding, kennis en vaardigheden.

De kwaliteitseisen zijn daarom samengevat in drie gerelateerde onderwijsdoelstellingen: inzicht in coachen en het coachproces, bewustwording en persoonlijke ontwikkeling en het ontwikkelen van coachvaardigheden.

Aan het eind van de leergang behoort de deelnemer resultaten te hebben geboekt op alle drie bovengenoemde gebieden. Hieronder zijn ze uitgewerkt in de Algemene Doeleinden van de leergang.

Onderwijsdoelstelling	Gebied	Thema
1. Inzicht in coachen en het coachproces	Kennis	Hoofd
2. Bewustwording en persoonlijke ontwikkeling	Houding	Hart
3. Coachvaardigheden ontwikkelen	Vaardigheden	Handen

Houding | Bewustwording en persoonlijke ontwikkeling

De leergang is een hulpmiddel bij het volgen van een persoonlijk leerproces. Coachen begint altijd bij jezelf! Daarom sta je stil bij je eigen identiteit. Je denkt na over je eigen roeping en je gaat ontdekken wat je kwaliteiten, valkuilen en blokkades zijn. Je formuleert je eigen ontwikkeldoelen, maakt een plan om daar bewust aan te werken en je bent zelf verantwoordelijk voor het halen van de gestelde doelen.

De deelnemer:

- kan coachen plaatsen in het kader van een persoonlijk leerproces
- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- heeft zicht op zijn coachcompetenties en weet onderontwikkelde competenties tot een aanvaardbaar niveau te ontwikkelen
- heeft zicht op persoonlijke belemmeringen, blokkades en uitdagingen in het coachen
- heeft zicht op persoonlijke drijfveren en ambities in het coachen
- is in staat persoonlijke ontwikkeldoelen te formuleren
- is in staat een persoonlijk ontwikkelplan te maken
- kan op professionele wijze eigen grenzen en beperkingen aangeven in relatie tot de coachee
- heeft groei laten zien in zijn functioneren als professioneel coach
- kan zijn persoonlijke coachmissie formuleren
- weet welke geestelijke houdingsaspecten van belang zijn en is hierin gegroeid
- heeft met positief resultaat een volledig en erkend opleidings-supervisietraject afgerond

Kennis | Coachen en het coachproces

Je leert coachen te zien in het kader van een geestelijk groeiproces en je weet het te plaatsen binnen een Bijbelse context. Je krijgt inzicht in de verschillende fasen van het coachen en welke coachtechnieken en instrumenten je helpen om deze fasen goed te doorlopen. Je krijgt inzicht in de meest voorkomende afweermechanismen van de gecoachte en je leert hoe deze om te buigen in een positieve coachhouding. Aan het eind van de leergang heb je helder beeld gekregen van wat coachen is en kun je het combineren met geestelijk leiderschap.

De deelnemer:

- weet wat coachen is en heeft inzicht in verschillende coachvisies
- weet wanneer er sprake is van functiegericht, –ontwikkelingsgericht of contextgericht coachen
- heeft inzicht in de uitgangspunten en werkwijze van het TransforMissioneel Coachen
- weet coachen in een geestelijk en Bijbels kader te plaatsen
- heeft inzicht in de verschillende fasen van het coachgesprek
- kan op een professionele wijze voorbereiden, afstemmen, contracteren en plannen
- heeft kennis van coachtechnieken die de coachee helpen om tot ontwikkeling te komen
- herkent de meest voorkomende afweermechanismen
- weet hoe weerstand om te buigen in een positieve coachhouding
- weet conflicten te herkennen, te analyseren en oplossingsstrategieën in te zetten
- heeft kennis van de ethische code en weet om te gaan met feedback/ klachten van coachees

Ervaring | Coachvaardigheden ontwikkelen

Je ontwikkelt je coachvaardigheden door tijdens de Leergang veelvuldig te oefenen met specifieke coachtechnieken. Je leert hoe je een coachmethodiek in de praktijk kunt toepassen met behoud en versterking van je eigen aanpak (je coachprofiel). Dat betekent dat je tijdens de Leergang minimaal 50 uren aan coachtrajecten uitvoert. Je leert wat de meest voorkomende principes van teamontwikkeling zijn en je krijgt gereedschap aangereikt om deze ontwikkeling te beïnvloeden.

De deelnemer:

- is in staat om de coachaanpak te laten aansluiten bij de werk- en leefomgeving van de coachee
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- kan binnen een professioneel kader aansluiting vinden en een coachrelatie onderhouden met de coachee
- stimuleert de zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van de coachee en kan eigen inbreng onderscheiden
- is in staat diverse coachinstrumenten te hanteren op de juiste momenten in te zetten
- heeft een eigen coachprofiel ontwikkeld
- heeft tijdens de leergang minimaal 5 coachtrajecten en 50 cliënt contacturen gehad
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership
- heeft inzicht in teamprocessen, teamcommunicatie- en interactiepatronen
- weet wat teamcoaching is en heeft specifieke coachvaardigheden ontwikkeld
- weet hoe hij gericht invloed kan uitoefenen op de ontwikkeling van zijn medewerkers
- weet hoe een intervisiebijeenkomst hoort te functioneren en kan deze leiden

Examen en diploma

Het examen voor de Post Hbo Leergang Excellent Coachen bestaat uit drie toetsonderdelen:

1. Een examen op basis van een referaat over een specifiek coachthema, beoordeeld door een docent van de leergang.
 - Hier wordt getoetst op het kennis- en inzichtaspect.
2. Een examen op basis van een persoonlijk verslag en een volledige afgerond opleidingssupervisie-traject, beoordeeld door de opleidingscoördinator en de supervisor.
 - Hier wordt getoetst op (beroeps)houding en persoonlijke vorming.
3. Een examen op basis van de verslagen en evaluaties van de eigen coachpraktijk, beoordeeld door docenten van de leergang.
 - Hier wordt getoetst op de coachvaardigheden.

Bij een positief resultaat op alle examenonderdelen heeft de deelnemer recht op het diploma 'EQA Post Hbo Leergang Excellent Coachen Practitioner'. Het diploma zal worden overhandigd tijdens een afsluitende feestelijke ceremonie.

Toetsingonderdeel	Gebied	Thema
1. Referaat over een specifiek coachthema	Kennis	Hoofd
2. Persoonlijk Leerverslag	Houding	Hart
3. Verslagen en evaluaties van eigen coachpraktijk	Vaardigheden	Handen

Overzicht Examenonderdelen

- A. Coachpraktijk.** De student heeft minimaal vijf coachtrajecten gedaan en minimaal 50 cliënt contacturen uren besteedt aan de coachpraktijk. Van deze coachtrajecten worden reflectieverslagen gemaakt.
- B. Opleidingssupervisie.** De student wordt gekoppeld aan een opleidings supervisor. De cursist ontvangt samen met twee of drie andere deelnemers, tien supervisiegesprekken gebaseerd op:
 - de eigen autobiografie, levensthema's en de ontwikkeldoelen
 - reflectie op eigen handelen in de beroepspraktijk van de aspirant coach
- C. Referaat.** Het studiemateriaal en de persoonlijke ontwikkeling van de student vormen de basis voor het schrijven van een referaat van vijf pagina's over een specifiek coachthema. Dit referaat wordt beoordeeld door één van de docenten van de leergang.
- D. Portfolio.** Samen met andere deelnemers vormt de student een portfoliagroep. Een portfoliagroep komt vijf à zes keer bij elkaar tijdens het leergangstraject en is bedoeld om elkaar te helpen bij het inhoud geven aan het portfolio. Een portfolio is een soort map van allerlei materialen waarmee de student zijn coachcompetenties in kaart brengt.

Dit wordt zichtbaar gemaakt in:

1. het schrijven van een referaat
2. een persoonlijk verslag met daarin de volgende onderdelen:
 - een autobiografie
 - uitslag Onlinetest Coachcompetenties
 - een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP)
 - een procesverslag van de eigen leerontwikkeling
 - een eindconclusie
3. de evaluatie- en beoordelingsformulieren van de supervisie
4. reflectieverslagen van de eigen coachpraktijk, inclusief:
 - bewijsmateriaal coachpraktijk

Kosten van de Leergang

De opleidingskosten voor de EQA Post-HBO Leergang Excellent Coachen worden jaarlijks vastgesteld. Op de website staan de actuele kosten vermeld met een heldere specificatie van de verschillende onderdelen. Ook wordt er een uitgebreide toelichting gegeven op de factoren die invloed hebben op de opleidingskosten. Raadpleeg de website voor een uitleg van de opbouw van deze kosten.

EQA Erkende Practitioner Opleiding

Met het diploma 'EQA Post Hbo Leergang Excellent Coachen Practitioner' kan de deelnemer zich inschrijven in het beroepsregister van de Nederlandse Orde van Beroepscoaches. Tijdens de studie verzamelt de deelnemer alle relevante bewijsmateriaal dat noodzakelijk is voor deze inschrijving.

De EQA Post Hbo Leergang Excellent Coachen heeft een Europees kwaliteitskeurmerk op Practitionerniveau: het European Quality Award. Dit is een onafhankelijke kwaliteits-erkenning die opleidingen toetst met behulp van erkende professionele standaarden. De kwaliteitserkenning richt zich vooral op het verhogen van professionele normen terwijl tegelijkertijd recht wordt gedaan aan reeds gerealiseerde kwaliteit. Het accreditatieproces is uitgevoerd door het Europese Mentoring & Coaching Council (EMCC) in samenwerking met de Nederlandse Orde van Beroepscoaches (NOBCO)

De accreditering heeft tot gevolg dat je je als coach, na behalen van het diploma Post Hbo Leergang Excellent Coachen, bij de NOBCO op minimaal foundation niveau kunt aanmelden voor het beroepsregister waarbij je opleidingsuren, permanente educatie en vaardigheids-indicatoren niet meer hoeft aan te tonen. Ook betaal je een lager toelatingstarief. Heb je bij aanvang van de opleiding aantoonbaar twee jaar coachervaring en minstens vijftig coach-contacturen gemaakt, dan is er zelfs de mogelijkheid om na je diplomering ingeschreven te worden in het beroepsregister van coaches op practitionerniveau.

Data Leergang

De leergang start bij voldoende deelname 2 x per jaar: in september en januari.

Een overzicht van de actuele data is te vinden op de website.

Lestijden Leergang

Tijdens de bijeenkomsten wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met onderstaande lestijden.

09.00 - 09.30	Ontvangst
09.30 - 11.00	Les en practicum 1
11.00 - 11.15	Korte break
11.15 - 12.30	Les en practicum 2
12.30 - 13.15	Lunchpauze
13.15 - 14.30	Les en practicum 3
14.30 - 14.45	Korte Break
14.45 - 16.00	Les en practicum 4
16.00 - 17.00	Portfolio

Module 1 | TransforMissioneel Coachen

Algemene informatie

De Module 'TransforMissioneel Coachen' heeft tot doel om meer zicht te krijgen op de verschillende visies van het coachen. Er wordt daarbij uitgebreid ingaan op het model van het TransforMissioneel Coachen dat er op gericht is om mensen te leren fundamenteel anders te denken en te handelen. De Bijbel spreekt over een 'transformatie van denken' en een leven dat wordt geleid door de Heilige Geest. Dat heeft alles te maken met wie we zijn en de manier waarop we naar het leven kijken.

TransforMissioneel Coachen begint dus niet met het stellen van doelen of het bereiken van prestaties, maar met de vraag: wat is je *identiteit*. Wie ben ik, wat maakt mij uniek, waartoe roept God mij, wat zijn mijn kwaliteiten? Pas daarna komt de vraag: wat is mijn *missie*. Wat vind ik werkelijk belangrijk, waar geef ik echt om, hoe zet ik mijn gaven en talenten in? Pas als identiteit en missie helder zijn, ben je in staat om op een authentieke wijze, te werken aan je eigen functioneren en het vormgeven van je taak of bediening in overeenstemming met het doel waartoe God je heeft geroepen.

TransforMissioneel Coachen zoekt in dit proces aansluiting bij de omgevingscultuur waarin de coachee zich bevindt. Want de effectiviteit van zijn missie zal voor een groot deel afhangen van de wijze waarop hij in staat is onderdeel te worden van die *cultuur*, zonder zijn identiteit en eigenheid te verliezen. Een belangrijke sleutel om dit te bereiken is het vormgeven en in stand houden van goede *relaties*. In wat voor situatie je ook verkeert, de kwaliteit van de relaties in die situatie, zijn bepalend voor je succes.

In dit kader is het belangrijk om inzicht te krijgen in het verloop van leerprocessen en hoe je als coach invloed kunt uitoefenen op het leerproces van de coachee. In deze basiscursus staat vooral het eigen leerproces centraal en wordt er een begin gemaakt met het ontwikkelen van eigen leerdoelen in relatie tot de eigen coachhouding.

Inhoud module 1

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- TransforMissioneel Coachen (identiteit, missie, cultuur en relaties)
- Invalshoeken aan de hand van de logische niveaus van Bateson
- Werken met de ijsberg
- Ontwikkeldoelen en ontwikkelplan
- De kracht van 360° feedback
- Het Joharivenster
- Leercyclus, leerstijlen, leerniveaus en leerloops
- Basisinstrumenten: GROW en LSD
- Intervisie volgens Balint

Resultaat module 1

De module TransforMissioneel Coachen is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- weet wat coachen is en heeft inzicht in verschillende coachvisies
- weet wanneer er sprake is van functiegericht –ontwikkelingsgericht of contextgericht coachen
- heeft inzicht in de uitgangspunten en de werkwijze van het TransforMissioneel Coachen
- weet coachen in een geestelijk en Bijbels kader te plaatsen
- kan coachen plaatsen in het kader van een persoonlijk leerproces
- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- is in staat persoonlijke ontwikkeldoelen te formuleren
- is in staat een persoonlijk ontwikkelplan te maken
- kan zijn persoonlijke coachmissie formuleren
- weet welke geestelijke houdingsaspecten van belang zijn en is hierin gegroeid
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- heeft groei laten zien in zijn functioneren als beginnend coach
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership

Module 2 | Basisvaardigheden van het Coachen

Algemene informatie

De module 'Basisvaardigheden van het coachen' heeft tot doel om de deelnemer vertrouwd te maken met de basisbeginselen van het coachen. Dat wil niet zeggen dat deze module overbodig is voor hen die in de praktijk al met coachen te maken hebben gehad. Zelfs voor de doorgewinterde coach is het van belang om opnieuw stil te staan bij de vraag: doe ik de dingen nog zoals ik ze zou moeten doen. Om een vergelijking te maken: ook al heb je de basisbeginselen van het schrijven lange tijd geleden geleerd, het kan zijn dat de praktijk om het heden de nodige slordigheden laat zien. Basisvaardigheden zijn van essentieel belang. Basisvaardigheden gaan over wat echt belangrijk is, wat fundamenteel is in het coachen.

Coachen is een vak apart. Veel mensen denken dat ze coachen, maar in feite doen ze niets anders dan adviseren of het doorgeven van kennis. Coachen vergt een actieve luisterhouding en doelgericht vragen stellen om zo de ander in een proces te brengen van bewustwordingsontwikkeling. Bij coachen gaat het erom dat niet de coach maar de coachee zelf het antwoord gaat vinden. In zijn benadering heeft de coach een bepaalde voorkeurstijl, de een is directief en ondersteunend en een ander is non-directief en confronterend. In deze module gaat de deelnemer ontdekken welke stijl van coachen bij hem past. Ook zal hij zicht krijgen op zijn eigen coachkwaliteiten en de daaraan verbonden persoonlijke valkuilen en uitdagingen,

TransforMissioneel Coachen heeft te maken met het herdefiniëren van denkkaders. De deelnemer krijgt in deze module technieken aangereikt die de coachee helpen bij het bedenken van 'baanbrekende oplossingen' voor zijn eigen probleem. In dat kader zal ook worden stil gestaan bij het doorbreken van weerstanden in het coachen.

In deze module wordt veel geoefend in kleine groepjes van drie personen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van fictieve en (eigen) bestaande casussen. De leerervaringen worden zowel in de kleine groep als plenair gereflecteerd en geëvalueerd.

Inhoud module 2

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- Het coachproces en het doorlopen van de verschillende coachfasen
- Toepassen basisinstrumenten van het coachen
- Coachen als het 'herschrijven van verhalen'
- Ontdekken van kernkwaliteiten, valkuilen, uitdagingen en allergieën
- Omgaan met weerstanden
- Observeren en interpreteren
- Feedback geven en ontvangen
- Intervisie volgens Balint en ideeënraamwerk

Resultaat module 2

De module Basisvaardigheden van het coachen is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- is in staat persoonlijke ontwikkeldoelen te formuleren
- is in staat een persoonlijk ontwikkelplan te maken
- weet welke geestelijke houdingsaspecten van belang zijn en is hierin gegroeid
- heeft inzicht in de verschillende fasen van het coachgesprek
- heeft kennis van een aantal basisinstrumenten in het coachen
- herkent de meest voorkomende afweermechanismen
- weet hoe weerstand om te buigen in een positieve coachhouding
- heeft een eigen coachprofiel ontwikkeld
- heeft laten zien dat hij beschikt over een aantal coachbasisvaardigheden
- kan een coachmethodiek hanteren in een persoonlijk coachgesprek
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- heeft groei laten zien in zijn functioneren als beginnend coach
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership

Module 3 | Coachen als Professie

Algemene informatie

De module 'Coachen als professie' heeft tot doel om de student voor te bereiden op het individueel en collectief leerproces binnen de leergang.

De module heeft onder andere tot doel om de coachcompetenties en vaardigheden van de deelnemer te meten en een plan te maken deze verder te ontwikkelen. Voorafgaand aan de eerste bijeenkomst maakt de student een Online Test Coachcompetenties. Deze test is een hulpmiddel om inzicht te krijgen in het niveau van zijn *coachcompetenties* en welke daarvan de meeste aandacht nodig hebben.

Er zal ook aandacht worden gegeven aan de *Internationale Ethische Code* voor coaches en mentoren. Deze heeft tot doel om de professionaliteit van beroepscoaches onder woorden te brengen en deze omschrijving als leidraad te laten dienen voor het professioneel functioneren van coaches. In het verlengde hiervan komt ook omgaan met feedback en klachten van coachees aan bod.

De studenten krijgen zicht op elkaar om een eerste aanzet te maken voor mogelijke *competentiedoelen*. Een hulpmiddel is de Online Test Coachcompetenties en de feedback die de student heeft ontvangen op zijn persoonlijk verslag naar aanleiding van module 1 en 2.

Een belangrijk onderdeel van de leergang is het volgen van een *opleidingssupervisie* van tien sessies. Tijdens het supervisietraject wordt de student geholpen zijn persoonlijk leerproces gestalte te geven. Daarom zal in deze module worden ingegaan op het doel en de werkwijze van de supervisie en maakt de student samen met de supervisor afspraken op basis van het supervisiebeleid van de Leergang.

Als voorbereiding op deze module geeft de student een *autobiografische presentatie*. De *leerthema's* die hieruit voortvloeien vormen samen met de competentiedoelen de eerste aanzet tot het formuleren van persoonlijke leerdoelen.

Tijdens de Leergang maakt de student deel uit van een *portfoliogroep*. In de praktijk heeft deze groep dezelfde samenstelling als de supervisiegroep. Het doel van de portfoliogroep is elkaar te ondersteunen in het volgen van de Leergang. De portfoliogroep is zelf verantwoordelijk voor het maken van afspraken en het plannen van bijeenkomsten.

Onderwerpen die worden besproken zijn: het formuleren van persoonlijke leerdoelen en een GROW- ontwikkelplan, het oefenen van coachgesprekken, het bespreken van coachtrajecten in het kader van de leergang, het bespreken van elkaanders persoonlijk leerverslagen, het samenstellen van een eigen portfolio en het voorbereiden op het examen.

Inhoud module 3

De volgende onderdelen komen in module 3 aan bod:

- Onlinetest coachcompetenties en autobiografie
- Formuleren van leerdoelen en portfolio
- Introductie supervisie
- Internationale Ethische Code voor coaches en mentoren
- Omgaan met feedback en klachten van klanten
- Samenwerken met en doorverwijzen naar andere professionals

Resultaat module 3

De module 'Coachen als professie' is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt.

De deelnemer:

- kan coachen plaatsen in het kader van een persoonlijk leerproces
- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- heeft zicht op persoonlijke belemmeringen, blokkades en uitdagingen in het coachen
- heeft zicht op persoonlijke drijfveren en ambities in het coachen
- is in staat persoonlijke ontwikkeldoelen te formuleren
- is in staat een persoonlijk ontwikkelplan te maken
- heeft kennis van de ethische code en kan omgaan met feedback en klachten van coachees

Module 4 | Verdiepingsvaardigheden van het Coachen

Algemene informatie

De module 'Verdiepingsvaardigheden van het coachen' heeft tot doel om meer verdieping aan te brengen in de basiscoachvaardigheden van de deelnemer om zo het inzicht en handelen in de eigen coachvaardigheden te vergroten.

In deze module krijgt de deelnemer meer tijd en ondersteuning in het verdiepen van zijn basisvaardigheden waarbij het effect van coachen verder kan worden ontdekt en uitgebuit.

Aan de hand van het formuleren van leerdoelen en elkaar te coachen deze leerdoelen SMART te maken en te behalen, vergroot de deelnemer het eigenaarschap van zijn leerproces. In samenwerking met groepsgenoten krijgen deelnemers de mogelijkheid om te oefenen met het geven en ontvangen van feedback.

Naast het verdiepen van de vaardigheden krijgt de deelnemer in ruime mate de mogelijkheid zelfinzicht te ontwikkelen en leert hij reflecteren op zijn eigen leerproces. Daarnaast wordt er in de gesprekken geoefend met het toepassen van de reflecterende gespreksmethodiek.

Deze reflecterende gespreksmethodiek kan verder uitgebouwd worden doordat de deelnemer meer inzicht krijgt in de leercyclus en zich bewust wordt hoe hij deze cyclus kan toepassen in een coachgesprek. Door te experimenteren met verschillende coachmethodieken kan hij zijn eigen voorkeur ontwikkelen voor een coach methodiek. Hierdoor wordt de deelnemer in deze module in staat gesteld om te ontdekken wat zijn eigen stijl van coaching is. Het begrip authenticiteit in de rol als coach zal daarbij als een belangrijk onderwerp worden besproken.

Inhoud module 4

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- Verdieping Ijsberg- model
- Visie op coaching
- SMARTI leerdoelen formuleren
- Persoonlijk coachprofiel
- Een uitzonderlijke coachingsrelatie ontwikkelen
- Eigenaarschap
- De kunst van het vragen stellen
- Werken met de Vork
- De kracht van reflectie
- Het coachingsproces aan de hand van de Leercyclus
- Intervisiemethoden

Resultaat module 4

De module Verdiepingsvaardigheden van het coachen is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- kan coachen plaatsen in het kader van een persoonlijk leerproces
- weet wat coachen is en heeft inzicht in verschillende coachvisies
- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- is in staat persoonlijke ontwikkeldoelen te formuleren
- is in staat een persoonlijk ontwikkelplan te maken
- heeft een eigen coachprofiel ontwikkeld
- kan op een professionele wijze voorbereiden, afstemmen, contracteren en plannen
- kan op professionele wijze eigen grenzen en beperkingen aangeven in relatie tot de coachee
- heeft kennis van voldoende coachtechnieken die de coachee helpen om tot ontwikkeling te komen
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- kan diverse coachmethodieken hanteren in een persoonlijk coachgesprek
- is in staat diverse coachinstrumenten te hanteren en op de juiste momenten in te zetten
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership
- weet hoe een intervisiebijeenkomst hoort te functioneren en kan deze leiden

Module 5 | Coachen op Identiteit en Missie

Algemene informatie

De module 'Coachen op identiteit en missie' vormt een belangrijk onderdeel van deze Leergang. Identiteit en missie zijn onlosmakelijk verbonden met het model van het TransforMissioneel Coachen (zie pag. 2), waarin het ontdekken van je persoonlijke drijfveren en het uiting geven daaraan in een persoonlijke missie een belangrijke plaats innemen.

Het thema 'zingeving', want daar spreken we over bij 'identiteit en missie' is voor veel mensen een belangrijk aandachtsgebied. Tegenwoordig wordt er veel geappelleerd aan 'het vinden van jezelf'. Ook op christelijk terrein voorziet het thema in een toenemende belangstelling, hier horen we steeds vaker de kreet: 'het vinden van je bestemming'. Dit alles brengt ons bij de kernvraag: "waar gaat het werkelijk om in het leven". Deze vraag is universeel, niet gebonden aan ras en cultuur en onderzoeksgebied van filosofen door de eeuwen heen. Het is een vraag die steeds weer terugkeert omdat het verwijst naar een Schepper die voortdurend op zoek is naar Zijn maaksel.

Coachen op identiteit en missie erkent mensen in het feit dat ze op zoek zijn naar zichzelf en dat die zoektocht alleen resultaat kan opleveren in relatie tot God en andere mensen. In deze module leert de deelnemer vragen te stellen die appelleren aan het vraagstuk naar zingeving en wat nodig is voor de ander om in verbinding te komen met persoonlijke drijfveren, gaven en talenten en zicht te krijgen op de eigen mogelijkheden vanuit je identiteit in Christus.

De deelnemer krijgt concrete coachinstrumenten aangereikt, zoals biografieopdrachten en het werken met persoonlijkheidsvragenlijsten, om bewust en doelgericht een persoonlijke ontdekkingstocht te begeleiden, de ander te helpen levensthema's te ontdekken en persoonlijke belemmeringen op te ruimen. Het doel daarvan is op een uitdagende en concrete manier de coachee te helpen in zijn proces van transformatie naar een leven zoals God het heeft bedoeld.

Inhoud module 5

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- TransforMissioneel Coachen: de betekenis van zingevingvragen
- Op zoek naar authenticiteit en integriteit
- Coachen op identiteit en drijfveren
- Leren van levensthema's uit de levensbiografie
- Het doorbreken van belemmerende patronen
- De rol van vergeven en loslaten in het coachproces
- Ontdekken van persoonlijke drijfveren: verlangen, ambitie, passie, heilige verontwaardiging, vitaliteit en inspiratie
- Concreet maken van levensdoelen
- Coachinstrumenten op het niveau van identiteit en missie

Resultaat module 5

De module 'Coachen op identiteit en missie' is erop gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- heeft zicht op persoonlijke drijfveren en ambities in het coachen
- kan zijn persoonlijke coachmissie formuleren
- weet welke geestelijke houdingsaspecten van belang zijn en is hierin gegroeid
- weet wanneer er sprake is van functiegericht, ontwikkelingsgericht of contextgericht coachen
- heeft inzicht in de uitgangspunten en werkwijze van het TransforMitioneel Coachen
- weet coachen in een geestelijk en Bijbels kader te plaatsen
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- is in staat diverse coachinstrumenten te hanteren op de juiste momenten in te zetten
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership

Module 6 | Coachen op Cultuur en Relaties

Algemene informatie

De module 'Coachen op cultuur en relaties' is nauw verbonden met module 5. Binnen het model van TransforMissioneel Coachen probeert de coachee zicht te krijgen op zijn persoonlijke missie. Deze probeert hij op een authentieke manier –met bewustwording van zijn identiteit- te vervullen in een bepaalde omgeving. Binnen het coachgebeuren is het evident om deze omgeving, de specifieke setting waarbinnen de coachee functioneert, te verkennen en stil te staan bij kenmerken die bepalend zijn voor die omgeving, zoals: normen en waarden, overtuigingen, gewoonten, rituelen, symbolen, enz.. Deze kenmerken worden samengevat in het begrip cultuur. Binnen deze cultuur functioneren mensen die voor de coachee belangrijk zijn. Deze 'relaties' vormen samen met de 'cultuur' het coachgebied waarop de TransforMissionele coach zich beweegt.

Coachen op cultuur en relaties is verbonden met diversiteit. Diversiteit gaat over verschillen in cultuur en de wijze waarop we daarmee omgaan. Omgaan met diversiteit is voor de coach een belangrijke vaardigheid. Immers, de wereld waarin we leven wordt steeds diverser. Door globalisatie is de wereld een groot dorp geworden. Grenzen zijn vervaagd en technologische vooruitgang heeft gemaakt dat we via nieuwe transportmiddelen en media in aanraking komen met andere culturen. Dit heeft effect op hoe wij in het leven staan. Oude wijzen van leven worden bevestigd en we staan nu in relatie tot mensen die anders zijn en verschillend denken. Binnen deze opleiding staan christelijke normen en waarden centraal. Maar hoe gaan we om met coachees en situaties die lijnrecht indruisen tegen wat we gewend zijn binnen onze cultuur? Wat vinden we daarvan? Hoe denken we daarover? Wat is het effect daarvan op ons functioneren en de manier waarop we coachen?

Machtsmisbruik en ongelijke verdeling van de welvaart heeft migratie van volken op gang gebracht. Problemen van andere delen van de wereld dringen zich aan ons op. Moeten we onze grenzen sluiten? Hoe verhouden we ons tot elkaar? We kunnen hier als individuen ook niet meer omheen. In onze buurt, op ons werk en binnen de kerk merken we dat dit spanningen met zich meebrengt. Hoe ga ik om met diversiteit? Hoe coach ik individuen die een spanningsveld ervaren ten opzichte van andere (sub)culturen? Hoe coach ik organisaties waar cultuurverschillen binnen de organisatie zichtbaar worden en van invloed zijn op de wijze waarop medewerkers met elkaar omgaan? Een professionele coach weet zelf om te gaan met dit onderwerp van de toekomst. Daarom zal deze module ook een persoonlijke ontdekkingstocht op het gebied van diversiteit.

Inhoud module 6

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- Coachen op diversiteit in relatie tot het model van TransforMissioneel Coachen
- Onze (leef)wereld vandaag de dag
- Culturen en verschillende relaties in mijn eigen leven
- Hoe ervaar ik diversiteit en hoe reageer ik daar op?
- De meerwaarde van diversiteit

- Kennis van culturen, soorten van verschillen
- Mijzelf in mijn beperktheid zien om de ander in zijn anders zijn te waarderen
- Dialoogvaardigheden en conflicthantering
- Coaching in organisatie- en leiderschapontwikkeling: de diversiteitsbril op!

Resultaat module 6

De module 'Coachen op Cultuur en Relaties' is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- heeft zicht op persoonlijke belemmeringen, blokkades en uitdagingen in het coachen
- weet welke geestelijke houdingsaspecten van belang zijn en is hierin gegroeid
- weet wanneer er sprake is van functioneel-, ontwikkeling- of contextgericht coachen
- weet coachen in een geestelijk en Bijbels kader te plaatsen
- herkent de meest voorkomende afweermechanismen
- weet hoe weerstand om te buigen in een positieve coachhouding
- kan de coachaanpak te laten aansluiten bij de werk- en leefomgeving van de coachee
- kan binnen een professioneel kader aansluiting vinden en te onderhouden met de coachee
- weet conflicten te herkennen, te analyseren en oplossingsstrategieën in te zetten
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- is in staat diverse coachinstrumenten te hanteren en op de juiste momenten in te zetten
- weet hoe hij gericht invloed kan uitoefenen op de ontwikkeling van zijn medewerkers
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership

Module 7 | Inleiding Teamcoaching

Algemene informatie

De module 'Teamcoaching' heeft tot doel om inzicht te krijgen in het functioneren van teams en instrumenten te hanteren die teamleden helpen op een effectievere manier te communiceren en samen te werken. Een goede samenwerking is essentieel om de doelen die een team heeft gesteld te bereiken.

Uitgaande van het model van Transformatieel Coachen staat de deelnemer eerst stil bij de betekenis van 'cultuur'. Ieder afzonderlijk teamlid is namelijk verbonden met een bepaalde cultuur. Ook het team als geheel heeft een bepaalde cultuur, maar ook subculturen. En een team maakt op haar beurt weer uit van een nog groter geheel: een organisatie of gemeente. Hoe verhouden deze culturen zich tot elkaar en wat zegt dat over de onderlinge verhoudingen. Hoe krijgen relaties vorm binnen dit krachtenveld en wat betekent dat voor de missie van het team en de daaruit voortvloeiende doelstellingen? Cultuur heeft ook te maken met normen, waarden en overtuigingen. Om mensen in beweging te krijgen moet je weten wat hen tegenhoudt. Daarom staan we ook stil bij belemmerende overtuigingen. Wat is de onderstroom? Welke onbewuste systemen worden in stand gehouden? Wie heeft de leiding binnen het team? Hoe wordt er gecommuniceerd en wat betekent dat?

Om hier zicht op te krijgen is het belangrijk dat de deelnemer helder krijgt wat zijn taak en rol is als teamcoach en welke basisstrategieën en coachinstrumenten hij tot zijn beschikking heeft om teams te helpen in hun ontwikkelingsproces. In dat kader wordt er uitgebreid stil gestaan bij de basisbehoeften van optimale samenwerking en de kenmerkende factoren van teambalans. De deelnemer krijgt vervolgens concrete instrumenten aangereikt die zicht geeft op de voorkeursstijlen (denker, deler en, doener) en de teamrollen van de afzonderlijke teamleden. De deelnemer wordt geholpen om deze instrumenten in zijn eigen coachpraktijk toe te passen.

Van de deelnemer wordt verwacht dat hij zich thuis voorbereidt aan de hand van de verplichte studieliteratuur. In de bijeenkomsten vormen eigenpraktijkvoorbeelden de basis voor het interactieve trainingsprogramma en wordt er veel met elkaar geoefend.

Inhoud module 7

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- Cultuur, subcultuur, waarden en (belemmerende) overtuigingen
- Wat is teamcoaching en wat is de rol van de teamcoach?
- De basisbehoeften van optimale samenwerking
- Het kennen, herkennen en erkennen van typologieën
- Het analyseren van groepsdynamische processen
- Het herkennen van communicatie- en interactiepatronen
- Werken met teamrollen in teamcoaching
- Het oefenen van teamcoachvaardigheden

Resultaat module 7

De module 'Teamcoaching' is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- weet welke geestelijke houdingsaspecten van belang zijn en is hierin gegroeid
- weet coachen in een geestelijk en Bijbels kader te plaatsen
- herkent de meest voorkomende afweermechanismen
- weet hoe weerstand om te buigen in een positieve coachhouding
- is in staat diverse coachinstrumenten te hanteren op de juiste momenten in te zetten
- heeft inzicht in teamprocessen, teamcommunicatie- en interactiepatronen
- weet wat teamcoaching is en heeft specifieke coachvaardigheden ontwikkeld
- weet hoe hij gericht invloed kan uitoefenen op de ontwikkeling van zijn medewerkers

Module 8 | Uitbreiding Gereedschapskist

Algemene informatie

De module 'Uitbreiding Gereedschapskist' heeft tot doel dat de deelnemer leert hoe hij vanuit diverse theorieën en coachingsmethodieken en met behulp van verschillende werkvormen een coachsituatie kan benaderen een gewenste doel weet te bereiken.

In eerste instantie wordt ingegaan op het belangrijkste instrument, namelijk de persoon van de coach. Met behulp van reflectieopdrachten verheldert de student zijn eigen coachprofiel. De Online Test Coachcompetenties (tweede meting) is een hulpmiddel om ontwikkelde en minder ontwikkelde competenties in beeld te krijgen en te ontdekken waar groei heeft plaats gevonden (ten opzichte van de eerste meting in Module 3). Je gaat voor jezelf de tussenbalans opmaken: waar sta ik nu als coach in mijn leerproces en wat heb ik aanvullend nodig om mijn gereedschapskist compleet te maken.

Er zal in deze module aandacht zijn voor verschillende theorieën, modellen en methodieken die een verhelderende bijdrage kunnen hebben in het coachproces, doordat de situatie vanuit een andere invalshoek kan worden bekeken en benaderd. Hierbij is gekozen voor methodieken die goed aansluiten bij het gedachtegoed van het TransforMissioneel Coachen, waaronder: de Transactionele Analyse, het Contextuele Gedachtegoed, de Transformatieve Methodiek, Reflectietools en de Narratieve Begeleidingskunde.

Vanuit deze beschreven modellen en methodieken zal heel concreet worden gekeken en geoefend met verschillende werkvormen en coachingsinstrumenten, zoals bijvoorbeeld het voeren van de innerlijke dialoog, werken met de 'luistercoach', waarderende reflectie, contextuele oefeningen en het werken met (bijbel)verhalen en metaforen. Daarnaast zullen we ook kijken naar het omgaan met verschillende spellen, zoals het kwaliteitenspel, het waarden en normen spel, het inspiratiespel, de ID-Puzzel en de talentenspel.

In deze module is het is de bedoeling dat de deelnemer kennisneemt van deze werkvormen en daarbij ondervind welke werkvorm(en) passen bij zijn persoonlijke coachvisie, coachprofiel en coachstijl. De werkvormen zullen ook gebruikt worden om het beeld van zichzelf als coach te optimaliseren, onder andere door het doen van huiswerkopdrachten die toegepast worden in de eigen coachpraktijk.

Inhoud module 8

De volgende onderdelen komen in deze module aan bod:

- De coach als instrument
- Ervaringsgerichte benadering
- Transactionele Analyse
- Contextuele benadering
- Transformatieve methodiek
- Narratieve begeleidingskunde

- Werken in de ruimte
- Creativiteit in coachen
- Oefenen met werkvormen
- Spelen en toepassen van spelvarianten in coaching
- Reflectietools

Resultaat module 8

De module 'Uitbreiding gereedschapskist' is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. Daarom wordt in deze module gestreefd naar de volgende einddoelen.

De deelnemer:

- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- kan zijn persoonlijke coachvisie- en missie formuleren
- kan op een professionele wijze voorbereiden, afstemmen, contracteren en plannen
- heeft kennis van voldoende coachtechnieken die de coachee helpen om tot ontwikkeling te komen
- heeft laten zien dat zijn coach- en gespreksvaardigheden zijn gegroeid
- kan diverse coachmethodieken hanteren in een persoonlijk coachgesprek
- is in staat diverse coachinstrumenten te hanteren op de juiste momenten in te zetten
- brengt de coachee in een persoonlijk leerproces van toenemende bewustwording en ownership

Module 9 | De Zakelijke kant van het Coachen

Algemene informatie

De module 'Coachen als professie' heeft tot doel om de student voor te bereiden op het positioneren van zijn coachpraktijk en de belangrijkste ondernemersvaardigheden die daarbij horen.

Kernvragen zijn: hoe wil de student zijn praktijk vormgeven, wat is de doelgroep en welke wijze van coachen wil hij toepassen. Wat is zijn doel op korte en (middel)lange termijn en welke strategie in hoofdlijnen past daarbij?

Ook zal aandacht worden gegeven aan de *zakelijke kant van het coachen*. Een professionele coach moet in staat zijn zich als een professional te profileren in contact met opdrachtgevers, coachees en derden. Daarom is er ook aandacht voor het onderbouwen, verantwoorden en kritisch reflecteren van de eigen werkwijze en het samenwerken met en doorverwijzen naar andere professionals. In dat kader zal er aandacht zijn voor netwerken en acquireren, honorarium en tarifiering, het maken van offertes en contracten en administreren.

Inhoud module 9

De volgende onderdelen komen in module 9 aan bod:

- ZZP succesfactoren
- Gezond ondernemen
- Persoonlijkheid en 'jezelf verkopen'
- Appreciative Inquiry
- Beïnvloeden
- Psychologie en marketing

Resultaat module 9

De module 'De zakelijke kant van coachen' is er op gericht dat de deelnemer een aantal doelstellingen bereikt. De deelnemer:

- kan coachen plaatsen in het kader van een persoonlijk leerproces
- kan zijn persoonlijke coachvisie- en missie formuleren
- is in staat te reflecteren aan zijn eigen denken en handelen
- heeft zicht op persoonlijke belemmeringen, blokkades en uitdagingen in het coachen
- heeft zicht op persoonlijke drijfveren en ambities in het coachen
- herkent de meest voorkomende afweermechanismen
- weet hoe weerstand om te buigen in een positieve coachhouding
- weet wat coachen is en heeft inzicht in verschillende coachvisies
- heeft een eigen coachprofiel ontwikkeld

Wat onderscheidt ons van andere coachopleidingen?

Soms krijgen we de vraag wat ons onderscheidt ons van andere coachopleidingen. We hopen dat dit na het lezen van dit prospectus en het vergelijken met andere opleidingen vanzelf duidelijk is geworden. Maar als we een paar zaken mogen noemen die kenmerkend zijn voor de Professionele Leergang Excellent Coachen, dan doen we dat graag. We bieden:

- een waardengedreven opleiding die in haar uitgangspunten en coachbenadering actief aansluiting zoekt bij christelijke principes over groei en ontwikkeling en vertrekt vanuit een Bijbelse mens- en wereldvisie;
- een opleiding die wordt verzorgd door een enthousiast, betrokken en zeer ervaren team van docenten en supervisors die overtuigd christen zijn, elkaar aanvullen in hun specialisaties en actief meebouwen aan de leergang zowel ten aanzien van inhoud als identiteit;
- een opleiding met grote nadruk op persoonlijke aandacht en begeleiding voor de individuele student;
- een opleiding die een grote nadruk legt op professionaliteit, resultaatgerichtheid en uitdaagt tot ambitieus handelen
- een opleiding met een volwaardig opleidings-supervisietraject door LVSC-gecertificeerde supervisors
- een opleiding die breed georiënteerd is en aansluiting heeft op een breed spectrum van het maatschappelijk werkveld;
- een van de weinige coachopleidingen die voorbereidt op een specialisatiemodule waarmee het opleidingsniveau kan worden ge-upgrade naar senior-practitionerniveau;
- een opleiding waarvan cursisten aangeven dat de bijeenkomsten gekenmerkt worden door verbondenheid, openheid, diepgang, maar ook veel humor en gezelligheid;
- een opleiding die in vergelijking met andere vergelijkbare post-HBO opleidingen een zeer scherpe prijs/kwaliteitsverhouding heeft en absoluut de goedkoopste is als het gaat om de verhouding tussen prijs en het aantal opleidingsdagen en SBU (=benchmark 2015) .

Voor vragen over de opleiding kan contact met ons worden opgenomen (zie pagina 4) of bezoek één van onze Open Dagen (voor de data zie website).

Algemene Voorwaarden

1. Inleiding

1.1. Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op de Post Hbo Leergang Excellent Coachen en de afzonderlijke daar aan verbonden modules, c.q. coachworkshops.

1.2. Bij inschrijving voor deze Leergang geeft de deelnemer via een vraag in het inschrijfformulier te kennen dat hij deze Algemene Voorwaarden heeft gelezen.

2. Inschrijving

2.1. Inschrijving kan alleen door middel van een volledig ingevuld inschrijfformulier via de website van Excellence Opleiding & Training. Nadat de aanmelding is ontvangen, krijgt de deelnemer per mail en per brief een bevestiging.

2.2 In de week voor de eerste trainingsdag van de Leergang ontvangt de deelnemer een herinnering/ uitnodiging met de exacte locatie en routebeschrijving.

2.3. Alle cursussen of opleidingen worden gehouden onder voorbehoud van voldoende inschrijvingen.

2.4. Inschrijvingen worden in behandeling genomen op volgorde van binnenkomst.

3. Kosten en betalingsvoorwaarden

3.1. De deelnemerskosten aan de Post Hbo Leergang Excellent Coachen worden jaarlijks geëvalueerd. De bedragen op de website zijn de actuele bedragen. Naast de deelnemerskosten moet de deelnemer nog rekenen op kosten voor:

- studiemateriaal (literatuur en syllabussen)
- examenbeoordeling
- catering (consumpties en lunches)
- administratie

3.2. Indien een deelnemer na het volgen van de basismodules 1 en 2 besluit om de volledige Leergang te volgen, worden de opleidingskosten van modules 1 en 2 afgetrokken van de opleidingskosten voor de Leergang.

3.3. Via het inschrijfformulier geeft de deelnemer toestemming voor een automatische incasso van de deelnemersbijdrage.

3.4. De deelnemersbijdrage wordt in de week voor de startdatum automatisch van de bank- of girorekening van de deelnemer afgeschreven.

3.5. De automatische incasso geschiedt uitsluitend wanneer de Leergang doorgaat.

3.6. Na de automatische incasso ontvangt de deelnemer voor zijn administratie een factuur met de tekst 'reeds geïncasseerd'.

3.7. Een deelnemer heeft de mogelijkheid om de opleidingskosten van de Leergang in 2, 4, of 6 termijnen te betalen. Hij/ zij kan dit aangeven bij de inschrijving.

4. Annulering, verlenging, onderbreking, absentie en wijzigingen

4.1. Bij inschrijving voor de Post Hbo Leergang Excellent Coachen geldt de volgende annuleringsregeling:

- Annuleren of het verschuiven naar een andere startdatum van de Leergang is tot 1 maand (30 dagen) voor aanvang van de Leergang kosteloos mogelijk.
- Bij annuleren tussen 30 dagen tot 14 dagen voor de startdatum van de Leergang wordt 35% van de deelnemerskosten in rekening gebracht.
- Bij annuleren tussen 14 dagen tot 7 dagen voor de startdatum van de Leergang wordt 70% van de deelnemerskosten in rekening gebracht.
- Bij annuleren vanaf 7 dagen voor de startdatum van de Leergang wordt 100% van de deelnemerskosten in rekening gebracht.
- De deelnemer behoudt zich het recht voor om bij verhindering een plaatsvervanger te sturen.
- Tussentijds annuleren is niet mogelijk. De deelnemer is dan alsnog volledige betaling verschuldigd.
- Bij niet verschijnen van de deelnemer zijn de volledige cursuskosten verschuldigd.
- Annuleren dient altijd schriftelijk en aangetekend per post te worden bevestigd. De datum van de poststempel van dit schrijven geldt als bepalend inzake de aanzegdatum.

4.2. Een deelnemer kan de afstudeerfase (de periode die wordt aangegeven bij module 9) maximaal twee keer verlengen met een periode van 3 maanden. Per verlenging zal een bedrag van € 150,= worden geïncasseerd. Na de maximale periode van verlenging is het voor een deelnemer niet meer mogelijk om examen te doen.

4.3. Het kan voorkomen dat de eindbeoordeling van de opleidingssupervisie niet voldoende is. Als blijkt dat er wel uitzicht is op een voldoende op korte termijn, kan de opleidingssupervisie in overleg met de deelnemer worden verlengd met 3 tot 5 zittingen, teneinde toch de Leergang met een voldoende af te sluiten. De kosten van deze extra zittingen worden in rekening gebracht van de deelnemer, c.q. supervisor. Voor deze extra kosten kan een betalingsregeling worden getroffen.

4.4 Als de leergang of de opleidingssupervisie onverwacht wordt afgebroken door 'onvoorziene calamiteiten', kan de deelnemer de leergang en het supervisietraject op een later tijdstip hervatten. Omdat de opleidingssupervisie een integraal onderdeel uitmaakt van de leergang, stopt automatisch de leergang bij het afbreken van het supervisietraject en vice versa. Het is dus niet mogelijk om de Leergang of de opleidingssupervisie los van elkaar te volgen. In deze lidbepaling wordt met 'onvoorziene calamiteiten' bedoeld:

- ernstige ziekte of ernstig ongeval van de deelnemer of van een familielid in de 1e graad van degene met wie deelnemer duurzaam samenwoont, mits deze

gebeurtenis zich voordoet binnen 14 dagen voor de aanvangsdatum of tijdens de looptijd van de Leergang;

- het optreden van onvoorziene complicaties tijdens de zwangerschap van deelnemer of partner;
- een medisch onverwachte en noodzakelijke ingreep die verzekerde, zijn deelnemer of een bij hem inwonend kind onverwacht moet ondergaan;
- definitieve ontwrichting van het huwelijk van deelnemer, waarvoor een echtscheidingsprocedure in gang is gezet. Met definitieve ontwrichting van het huwelijk wordt gelijkgesteld het ontbinden van een notarieel vastgelegd samenlevingscontract of geregistreerd partnerschap.

De deelnemer kan op een later tijdstip, doch binnen 12 maanden na het afbreken van de opleiding, de Leergang (en daarmee ook het supervisietraject) hervatten. Na 12 maanden vervalt het recht op deelname aan de Leergang. Er is in dit geval geen (pro rata) restitutie van de opleidingskosten mogelijk.

4.5 Het kan voorkomen dat een student niet aanwezig kan zijn bij een lesbijeenkomst. In het geval van absentie worden de volgende uitgangspunten en voorwaarden gehanteerd:

- Bij absentie wordt er van uitgegaan van dat het een situatie van overmacht betreft.
- Van de cursist wordt verwacht dat hij bij alle lesbijeenkomsten aanwezig is. Absentie wordt door de student zo spoedig mogelijk doorgegeven aan het opleidingsmanagement met daarbij een toelichting op de volgende onderdelen: reden van het verzuim en de te verwachte duur van het verzuim.
- Bij afwezigheid van meer dan 20% van een module dient deze te worden ingehaald door het maken van een vervangende opdracht die de student zelf aanvraagt bij het opleidingsmanagement. De vervangende opdracht is -per module- ook zelf te downloaden van de site Leergang Studenten Informatie (LSI)
- Bij afwezigheid van meer dan 50% van een module vervalt de mogelijkheid om een vervangende opdracht te maken. Om de student toch in staat te stellen de betreffende module af te ronden als voorbereiding op het examen, kan de module op een later tijdstip worden ingehaald. Het is mogelijk dat hierdoor de examinering wordt uitgesteld. De betreffende module(n) worden tegen de dan geldende tarieven gefactureerd aan de student.
- Het opleidingsmanagement heeft bepaald dat bij een totale overschrijding van meer dan 20% absentie tijdens de lesdagen van Module 3 t/m 8 van de Leergang, de student niet kan deel nemen aan de examinering van de opleiding. Er zal dan een persoonlijk gesprek met de student plaats vinden. Op basis daarvan bepaalt het opleidingsmanagement of op een later tijdstip alsnog tot examinering kan worden overgegaan door de student de mogelijkheid te bieden specifieke modules opnieuw te volgen. De betreffende module(n) worden tegen de dan geldende tarieven gefactureerd aan de student.
- Indien een student niet aanwezig kan zijn bij een supervisiesessie zal de betreffende sessie worden verplaatst naar een later tijdstip, hetgeen ook consequenties heeft voor de medestudenten die tijdens de betreffende sessie aanwezig zouden zijn. Indien er in dit geval geen sprake is van een situatie van overmacht of omstandigheden met een dringend karakter, zullen de kosten van de extra sessie worden verhaald op de afwezige student(en). De student ontvangt hiervoor een factuur.

4.6. Om reden van kwaliteitsverbetering en/of herprogrammering behoudt Excellence Opleiding & Training zich het recht voor het opleidingsprogramma van de Leergang tussentijds te wijzigen of organisatorische en inhoudelijke wijzigingen aan te brengen.

4.7. Aan de website, brochure, prospectus, etc. kunnen geen rechten worden ontleend.

5. Trainingslocatie

5.1. Gebleken is dat het volgen van trainingdagen binnen dezelfde module op verschillende locaties niet bevorderlijk is voor het leerproces en/of groepsproces. Om die reden kunnen trainingdagen binnen eenzelfde module maar op één trainingslocatie worden bezocht.

5.2. Excellence Opleiding & Training houdt zich het recht voor om de trainingslocatie te wijzigen.

6. Aantal deelnemers

6.1. Aan de Post Hbo Leergang Excellent Coachen kan een maximaal aantal deelnemers deelnemen. Wanneer de volle capaciteit van 14 deelnemers is bereikt zal een bericht hiervan op de website worden geplaatst.

6.2. Bij te geringe belangstelling voor de Post Hbo Leergang Excellent Coachen kan Excellence Opleiding & Training besluiten deze activiteit niet door te laten gaan. De deelnemer krijgt hiervan uiterlijk twee weken voor de eerst geplande lesdag bericht. De deelnemer betaalt dan geen annuleringskosten.

7. Aansprakelijkheid

7.1. Aan de inhoud van de website of de brochure van Excellence Opleiding & Training kunnen geen rechten worden ontleend.

7.2. Excellence Opleiding & Training sluit iedere vorm van aansprakelijkheid uit voor schade of ongeval ontstaan op de locatie van opdrachtnemer, voor zover zich hiertegen geen regels van dwingend recht verzetten.

7.3. Excellence Opleiding & Training streeft ernaar om geplande modules in het kader van de Post Hbo Leergang Excellent Coachen te allen tijde door te laten gaan. Indien door omstandigheden een bepaalde module echter onverhoopt geen doorgang kan vinden, heeft Excellence Opleiding & Training een inspanningsverplichting een vervangende module aan te bieden.

7.4. Mocht een hernieuwde uitvoering van de betreffende module niet mogelijk zijn dan is de eventuele aansprakelijkheid van Excellence Opleiding & Training uitdrukkelijk beperkt tot een bedrag die gelijk is aan wat Excellence Opleiding & Training aan de deelnemer inzake de vergoeding voor de betreffende module (n) in rekening heeft gebracht, althans had kunnen brengen. Iedere verdere aansprakelijkheid is, voor zover zich hiertegen geen regels van dwingend recht verzetten, derhalve uitdrukkelijk uitgesloten.

8. Intellectuele eigendom

8.1. Excellence Opleiding & Training behoudt zich alle rechten van intellectuele en industriële eigendommen voor met betrekking tot de verstrekte leermiddelen. De deelnemer of opdrachtgever is niet gerechtigd opleidingsmateriaal waarvan de rechten aan Excellence Opleiding & Training toekomen, op enigerwijze aan derden af te staan of in gebruik te geven.

9 Klachten en geschillen

9.1 De deelnemer dient eventuele klachten over de door Excellence Opleiding & Training aangeboden diensten in het kader van de Leergang, binnen uiterlijk 8 dagen na levering daarvan, schriftelijk en gemotiveerd kenbaar te maken. Bij gebreke hiervan wordt de deelnemer geacht akkoord te zijn gegaan met de geleverde dienstverlening.

9.2. Het indienen van een klacht ontslaat de deelnemer niet van betalingsverplichtingen.

10. Overige bepalingen

10.1 Op de overeenkomst tussen Excellence Opleiding & Training en de deelnemer/ opdrachtgever, is het Nederlands recht van toepassing. De rechter tot het kennisnemen van geschillen tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever is de bevoegde rechter in het arrondissement waar de opdrachtnemer is gevestigd.

CC • Excellence

Opleiding & Training

Postbus 660, 9200 AR Drachten
Telefoon: 0512 - 78 58 72
Mail: info@cc-excellence.nl

Internet: www.excellence-opleiding.nl
Internet: www.excellence-coaching.nl